

19.

Βρίσκω τον Βλασόπουλο να με περιμένει στην είσοδο του γραφείου του. Επειδή δε με έχει συνηθίσει σε τέτοιου είδους αβρότητες, ψυλλιάζομαι ότι κάτι συμβαίνει.

«Έχετε επισκέψεις» μου λέει αντί για καλημέρα.

«Ποιον;»

«Τον γιο του Ζησιμόπουλου. Τον έβαλα στο γραφείο σας».

Ξαφνιάζομαι τόσο, ώστε ξεχνάω να ρωτήσω αν είναι ο πρεσβύτερος ή ο νεώτερος. Όταν μπαίνω στο γραφείο ανακαλύπτω ότι είναι ο Νικ, ο νεώτερος. Δεν είναι ντυμένος με την αγγλική φινέτσα της πρώτης επίσκεψης αλλά σαν Ευρωπαίος που βρέθηκε στην Ελλάδα και τον βάρεσαν ξαφνικά οι ζέστες: με σκούρο πανταλόνι, άσπρο μακρυμάνικο πουκάμισο με τα μανίκια ρολό ως τον αγκώνα.

Μόλις με βλέπει, πετάγεται όρθιος. «Καλά, συλλάβατε τον κακομοίρη τον Μπιλ;» με ρωτάει, ενώ μου τρώει κι αυτός την καλημέρα.

«Καταρχήν, δεν τον συνέλαβα εγώ αλλά η Αντιτρομοκρατική, κύριε Ζησιμόπουλε. Δεύτερον, δεν τον συλλάβαμε, προς το παρόν τον κρατάμε για να

τον ανακρίνουμε. Αυτό βέβαια σημαίνει ότι υπάρχουν κάποια ενοχοποιητικά στοιχεία εις βάρος του. Πόσο σοβαρά είναι, δεν το ξέρω. Είμαι όμως βέβαιος ότι πουθενά δεν παραβιάστηκαν τα δικαιώματα του Μπιλ Οκάμπα».

Αν δεν παινέσεις το μαγαζί σου, θα πέσει να σε πλακώσει, έστω και αν ένα τμήμα του μαγαζιού σου το κουμαντάρει ο Σταθάκος.

«Ωραία, γιατί δε μου λέει κάποιος ποια είναι αυτά τα ενοχοποιητικά στοιχεία;»

«Μιλήσατε με την Αντιτρομοκρατική;»

«Με τον κύριο Σταθάκο προσωπικά. Του ζήτησα να μιλήσω στον Μπιλ».

«Και τι σας είπε;»

«Πρώτον, ότι αποκλείεται από τη στιγμή που δεν είμαι συγγενής του πρώτου βαθμού. Δεύτερον, και συγγενής του αν ήμουν, αυτήν τη στιγμή δε θα μπορούσα να τον δω. Όσπου να περατωθεί η ανάκριση δεν μπορεί να τον δει ούτε ο δικηγόρος του. Γι' αυτό ήρθα σ' εσάς» μου λέει σχεδόν σαν να με εκλιπαρεί. «Μήπως εσείς μπορείτε να μου πείτε κάτι».

«Λυπάμαι, κύριε Ζησιμόπουλε, αλλά δεν ασχολούμαι εγώ με τις ανακρίσεις. Συνεπώς, δεν ξέρω τίποτα».

Ός τώρα έχει προστατεύσει την ψυχραιμία και τους καλούς του τρόπους, αλλά τώρα ξεσπάει.

«Ελάτε, κύριε αστυνόμε. Ο Μπιλ είναι ένας φιλήσυχος άνθρωπος. Δεν έχει κατηγορηθεί ποτέ για κάτι, ούτε και έχει προκύψει ποτέ τίποτα εις βάρος του.

Όσο για τα φοβερά στοιχεία που ανακάλυψε ξαφνικά η ελληνική αστυνομία, κάτι μου λέει ότι οι δικοί σας τον βρήκαν μόνο, ξένο και μαύρο, τον έκλεισαν μέσα και τον στριμώχνουν, με τη γνωστή τακτική τους να πετάνε άδεια για να πιάσουν γεμάτα».

«Μην τα φορτώνετε στην ελληνική αστυνομία» του λέω, γιατί διακρίνω πάλι την τάση του να υποτιμήσει τους Έλληνες. «Μην ξεχνάτε ότι δύο Άγγλοι αστυνομικοί συμμετέχουν στις ανακρίσεις. Ένας της αγγλικής Αντιτρομοκρατικής και ένας του Μ15. Όλα έγιναν και με τη δική τους συναίνεση. Γιατί δε ρωτάτε και τους Άγγλους;»

«Πήγε ο Τζον στη Σκότλαντ Γιάρντ. Του είπαν ότι εκείνοι έχουν συμβουλευτικό ρόλο και ότι η ευθύνη των ανακρίσεων ανήκει στους Έλληνες. Συνεπώς, δεν μπορούσαν να του πουν τίποτα».

«Εκείνο που μπορώ να κάνω για σας είναι να σας πάω στον διευθυντή Ασφάλειας Αττικής, τον κύριο Γκίκα. Ίσως αυτός σας πει κάτι παραπάνω».

«Σας είμαι ευγνώμων» μου λέει ενθουσιασμένος. «Τουλάχιστον εσείς είστε πρόθυμος να με ακούσετε».

Παίρνω τηλέφωνο την Κούλα, της λέω ποιον έχω επισκέπτη και τη ρωτώ αν μπορούμε να δούμε τον Γκίκα. Μου απαντάει ότι είναι ελεύθερος και μπορώ ν' ανεβώ.

Ο Γκίκας σηκώνεται και χαιρετάει τον Ζησιμόπουλο διά χειραψίας. Μας λέει να καθίσουμε και του κάνω μια μικρή εισαγωγή, για να του δώσω την εικόνα. Εκείνος μ' ακούει χωρίς να με διακόψει και μετά γυρίζει στον Νικ Ζησιμόπουλο.

«Κύριε Ζησιμόπουλε, γιατί δεν κάνετε λίγη υπομονή ώσπου να τελειώσει η προανάκριση; Αν προκύψουν επαρκή στοιχεία για να παραπεμφθεί ο Μπιλ Οκάμπα, τότε θα τα ανακοινώσουμε αμέσως. Αν δεν προκύψουν, σε λίγες μέρες θα αφηθεί ελεύθερος».

«Αν προκύψει το παραμικρό εναντίον του Μπιλ, που το αποκλείω, θα αναθέσω την υπόθεση στον πιο γνωστό ποινικολόγο της Ελλάδας. Το πόσο θα στοιχίσει αυτό στον αδερφό μου και σ' εμένα δεν έχει καμία σημασία. Πρέπει να καταλάβετε ότι ο Μπιλ δεν ήταν μόνο ο άνθρωπος που φρόντιζε τον πατέρα μας. Έχουμε μια σχέση με την οικογένειά του, που πάει πίσω μια εικοσαετία. Συνεπώς, δε θα τον παρατήσουμε στην τύχη του».

Η έξαρση και το πάθος του δεν κάνουν εντύπωση ούτε σ' εμένα ούτε στον Γκίκα, γιατί είμαστε μαθημένοι σε τέτοιες εξάρσεις.

«Είστε βέβαιοι ότι ο Μπιλ Οκάμπα δεν είχε στο παρελθόν δοσοληψίες με την αγγλική αστυνομία και ότι έχει λευκό ποινικό μητρώο;» τον ρωτάει ο Γκίκας. Στέκεται μια στιγμή σαν να ψάχνει την κατάλληλη διατύπωση. «Ξέρετε, καμιά φορά οι άνθρωποι, όταν έχουν προβλήματα με την αστυνομία στον τόπο τους, προτιμούν να μετοικήσουν σε άλλη χώρα, για να έχουν ήσυχο το κεφάλι τους. Μπορεί αυτός να ήταν ο λόγος που ο Μπιλ Οκάμπα μετανάστευσε από τη Νότια Αφρική στο Λονδίνο».

«Το παρελθόν του Μπιλ είναι πεντακάθαρο και δεν είχε ποτέ τραβήγματα με την αστυνομία. Σας

το λέω υπεύθυνα. Εξάλλου, η αγγλική αστυνομία ανέκρινε πριν από δυο μέρες την οικογένειά του στην Αγγλία και δε βρήκε το παραμικρό. Και αυτό σας το λέω υπεύθυνα γιατί βάλαμε δικηγόρο να έρθει σε επαφή με τη Σκότλαντ Γιάρντ».

Ο Γκίκας κι εγώ κοιταζόμαστε και είναι φανερό ότι κάνουμε την ίδια σκέψη. Κανείς από τους δυο μας δεν αμφιβάλλει ότι ο Σταθάκος ήταν ενήμερος για την ανάκριση της οικογένειας του Οκάμπα στο Λονδίνο. Παρέλειψε όμως να ενημερώσει τον Γκίκα, προφανώς, επειδή έχει την απευθείας επαφή με τον αρχηγό.

Ο Γκίκας γίνεται ξαφνικά ανυπόμονος. «Λοιπόν, κύριε Ζησιμόπουλε. Ο αστυνόμος Χαρίτος θα διατηρήσει μια ανεπίσημη επαφή μαζί σας. Αν κρίνει ότι υπάρχει κάποια εξέλιξη στην έρευνα, που να σας αφορά, θα σας ενημερώνει ατύπως».

«Σας ευχαριστώ θερμά» λέει ενθουσιασμένος ο Νικ Ζησιμόπουλος. Ανοίγει το πορτοφόλι του και μου δίνει την κάρτα του. «Στο κινητό με βρίσκετε πάντα». Πρώτα σφίγγει το χέρι του Γκίκα, μετά το δικό μου και αποχωρεί.

Δεν προλαβαίνει να κλείσει την πόρτα πίσω του, και ο Γκίκας είναι ήδη στο τηλέφωνο. «Τυχαία μαθαίνω ότι η Σκότλαντ Γιάρντ ανέκρινε την οικογένεια του Μπιλ Οκάμπα». Από το ύφος του είναι σαφές ότι μιλάει στον Σταθάκο. Περιμένει την απάντηση και μετά λέει αυστηρά. «Και εγώ γιατί δεν ενημερώθηκα; Θέλω το φάκελο με όλη την ανάκριση στο γραφείο μου. Τώρα και όχι αύριο».

Μπορεί μέσα μου να πανηγυρίζω που την πάτησε ο Σταθάκος, από την άλλη όμως δεν έχω διάθεση να παίξω το καλό παιδί στον Γκίκα. Αρκεί να θυμηθώ τα καψόνια που έχει κάνει σ' εμένα κατά καιρούς, για να μου κοπεί η διάθεση.

«Αν προκύψει κάτι από την επαφή με τον Ζησιμόπουλο, θα σας ενημερώσω αμέσως» του λέω και πηγαίνω στην πόρτα.

Η Κούλα είναι σκυμμένη στα χαρτιά της. «Τι γίνεται, Κούλα;» τη ρωτάω με το φιλικό ύφος που έχω πάντα μαζί της.

Σηκώνει το κεφάλι και με κοιτάζει με ύφος σκοτεινό. «Δεν ξέρετε τι γίνεται, κύριε Χαρίτο;»

«Οχι, συνέβη τίποτα;» τη ρωτάω έκπληκτος.

«Δε διαβάσατε το καινούργιο ασφαλιστικό νομοσχέδιο;»

«Το διάβασα. Μας πετσοκόβουν τις συντάξεις».

Κουνάει το κεφάλι της. «Πώς φαίνεται ότι είστε κι εσείς άντρας, κύριε Χαρίτο. Δεν πετσοκόβουν μόνο τις συντάξεις. Βάζουν και εμάς τις γυναίκες να δουλεύουμε σαράντα χρόνια, για να βγούμε στην πετσοκομμένη σύνταξη. Στα σαράντα χρόνια δουλειάς, εγώ θα πάντρευτώ, θα κάνω παιδιά, θα τα θηλάσω, θα τα μεγαλώσω και θα συνεχίζω να δουλεύω ώσπου να συμπληρώσω τεσσαρακονταετία ή τα εξήντα χρόνια μου. Ξέρετε τι βουνό έχω μπροστά μου; Καλύτερα ν' ανεβώ στις Άλπεις ή στα Ιμαλάια. Πιο εύκολο θα 'ναι».

«Τι να σου πω. Έχεις δίκιο» της απαντάω αμήχανος.

«Και όλα αυτά γίνονται στο όνομα της εξομοίωσης των γυναικών με τους άντρες. Ποια εξομοίωση; Ας μένουν και οι άντρες έγκυοι και τότε μιλάμε για εξομοίωση. Έχετε δει εσείς άντρα να μένει έγκυος και να θηλάζει; Εγώ έχω δει μόνο τον Σβαρτσενέγκερ σε μια ταινία. Να σας πω κάτι; Η εξομοίωση παλιά ήταν πιο δίκαιη. Τότε οι άντρες σήκωναν τα βάρη της οικογένειας και οι γυναίκες τα βάρη των παιδιών και του σπιτιού. Κακή, ψυχρή, υπήρχε μια κατανομή. Τώρα υποτίθεται ότι άντρας και γυναίκα σηκώνουν από κοινού τα βάρη, αφού εξομοιώθηκαν, και οι γυναίκες φορτώνονται την εγκυμοσύνη, τη μητρότητα και το θηλασμό από πάνω, έτσι για μπόνους».

Δε βρίσκω τίποτα να της πω, είτε γιατί δεν έχω είτε γιατί δε θέλω να την κουρδίσω παραπάνω, το πιθανότερο και τα δυο μαζί. Μάταιη προσπάθεια, γιατί η Κούλα έχει πάρει φόρα και το 'χει σκοπό να βάλει φρένο.

«Ξέρετε ποιο είναι το κερασάκι στην τούρτα;» συνεχίζει. «Όταν πεθάνει ο άντρας μου, η σύνταξή του διαγράφεται, δε μεταφέρεται σ' εμένα. Δηλαδή εγώ θα φορτωθώ έναν μαλάκα, θα τον σέρνω δίπλα μου σαράντα εργάσιμα χρόνια, που θα μου βγαίνει το λάδι, θα του κάνω κουτσούβελα, θα μου πρήζει μια ζωή το συκώτι, και, όταν πεθάνει, δε θα μπορώ να εισπράττω ούτε τη σύνταξή του για ψυχική οδύνη. Και αυτό το λέμε εξομοίωση και δικαιοσύνη;»

Ο Γκίκας έχει ακούσει τις φωνές τις Κούλας και βγαίνει από το γραφείο του. «Συμβαίνει τίποτα;» ρω-

τάει ανήσυχος. Μετά πιάνει το ύφος της Κούλας. «Α, κατάλαβα» λέει κοφτά και γυρίζει σ' εμένα. «Έρχεσαι μέσα μια στιγμή;»

«Δεν ξέρω τι να κάνω» μου λέει, όταν κάθεται στο γραφείο του. «Σκέφτομαι να τη μεταθέσω σε άλλη υπηρεσία, όπου θα έχει τουλάχιστον τη δυνατότητα να εξελιχθεί. Το μυαλό το έχει. Είναι πανέξυπνη, αλλά όταν φύγω από δω μια μέρα, φοβάμαι πως ο επόμενος θα τη στείλει σε κάποιο τμήμα να ταξινομεί φακέλους. Βέβαια, αν τη στείλω κάπου αλλού, θα μου δεθούν τα χέρια, γιατί άλλη Κούλα δε βρίσκω εύκολα».

Δε λέω τίποτα, αλλά μέσα μου σκέφτομαι πως θα πρέπει να της έχει αδυναμία, για να είναι έτοιμος να θυσιάσει τη βολή του.

«Αν την έστελνα σ' εσένα, θα την έπαιρνες στο Ανθρωποκτονιών;»

Μου έρχεται ξαφνικό και προσπαθώ να καταπιώ τον ενθουσιασμό μου. «Με μεγάλη μου χαρά» του λέω, χωρίς να τονίζω ούτε το «μεγάλη» ούτε το «χαρά».

«Εντάξει, αλλά μη σου ξεφύγει τίποτα και της ανοίξει πρόωρα η όρεξη. Πρέπει να βρώ πρώτα μια αφορμή, για να τη μεταθέσω».